

Blodhägg

Made in Sweden for export

Andreas Modd

text

Inte allt för många trädgårdsväxter har sitt ursprung i vårt avlånga land, men en av de vackraste som kommit härifrån måste onekligen vara blodhäggen, *Prunus padus f. colorata*.

Den här sorten får ljusrosa blommor som i knoppstadiet har en mörkare färg, de nya bladen är mörka och har en vinröd undersida. Under säsongen åldras de och blir mer och mer mörkt gröna med röda nerver.

Historien om växten börjar i södra Sverige, mer specifikt i Småland, nära Klevshult. Med Samuel Bodin, som vid tiden var lärling eller elev hos Fagerhults plantskola under åren 1910-1915 för att bli trädgårdsmästare. En söndag i maj 1911 var han och några bekanta ute och gick i Hagshultstrakten, drygt en halvmil från Klevshult. Han upptäckte under denna vandring en rosablommande buske i ett stenröse. Vid närmare inspektion visade det sig att det var en rosablommande hägg med mörka blad.

Som en sann trädgårdsmästare såg han att detta var ovanligt och värt att ta till vara på och grävde upp plantan och tog med sig den. Den planterades i familjen Elgs trädgård i Packebo, som han var bekant med. Troligtvis var det med några av dem han var ute och gick när upptäckten gjordes.

Ägaren av plantskolan i Fagerhult, Edvin Samuelsson, lär ha fått kännedom om upptäckten snabbt då han var en av de (om inte den) första att ta förökningsmaterial från plantan. I plantskolan förökades trädet upp och såldes i Sverige men även till Europa redan på 1920-talet, och det är fortfarande ett uppskattat prydnadsträd

Foto: Christina Fryle

både där och här i landet. I England fick sorten till och med den prestigefyllda utmärkelsen AGM (Award of Garden Merit) av RHS i London, år 1993, för sina goda odlingsegenskaper och för sitt vackra utseende.

Edvins moderträd planterades vid välkomstskylten till plantskolan och står där än i dag, men på grund av flera stormar som skadade trädet svårt sågades det ner för några år sedan. Man lämnade kvar stubben och lät den skjuta nya skott. Förhoppningen är att de ska kunna ledas upp och bilda ett nytt flerstammigt och magnifikt exemplar. Originalplantan som Bodin flyttade stod också den kvar på sin plats till 90-talet då den skadades under en brand och sågades ner på grund av sina skador.

Under 1960-talet fick växten sitt vetenskapliga namn, *Prunus padus f. colorata*. "f" är en förkortning från latinets "forma" vilket syftar på att detta är en genetisk mutation som har uppkommit utan yttre påverkan från miljö, växtplats eller liknande, utam som kan uppkomma i hela artens utbredningsområde. Ibland skrivs även namnet som *Prunus padus 'Colorata'*. Planter kan ibland även producera sporter tillbaka till ursprungsarten, och kan få grenar med vita blommor och helt gröna blad. I Sverige saluförs växten under namnet blodhägg men andra namn, så som rödhägg eller fagerhultsshägg har även varit associerade med sorten.

Mutationen har behållit mycket av sin moderarts goda egenskaper och är ett lättodlat och hårdigt (zon 1–6) träd eller buske i stora delar av landet. Den blir dock något glesare och lägre än ursprungsarten. Precis som grundformen är den vackrast och mest naturlig som en storvuxen och flerstammig buske. För att trivas vill den ha en näringsrik och fuktighetshållande jord, den tål relativt blöta jordar väl, men föredrar väl-dränerade platser i full sol. Växer bättre på en kalkfattig mark. Med sina mörka blad och rosa blommor ger den ett vackert och samtalsvärdigt intryck i din trädgård.

Källor

Karlsson, Asbjörn: En inventering av säregna trädformer funna i Sverige.

www.fagerhultsplantskola.se/produkter/egna_specialare.php

www.pom.info/veckansvaxt/2009/v21.htm

Foto: Sylvia Svensson